

Situační zpráva o českém mlékárenství za rok 2023

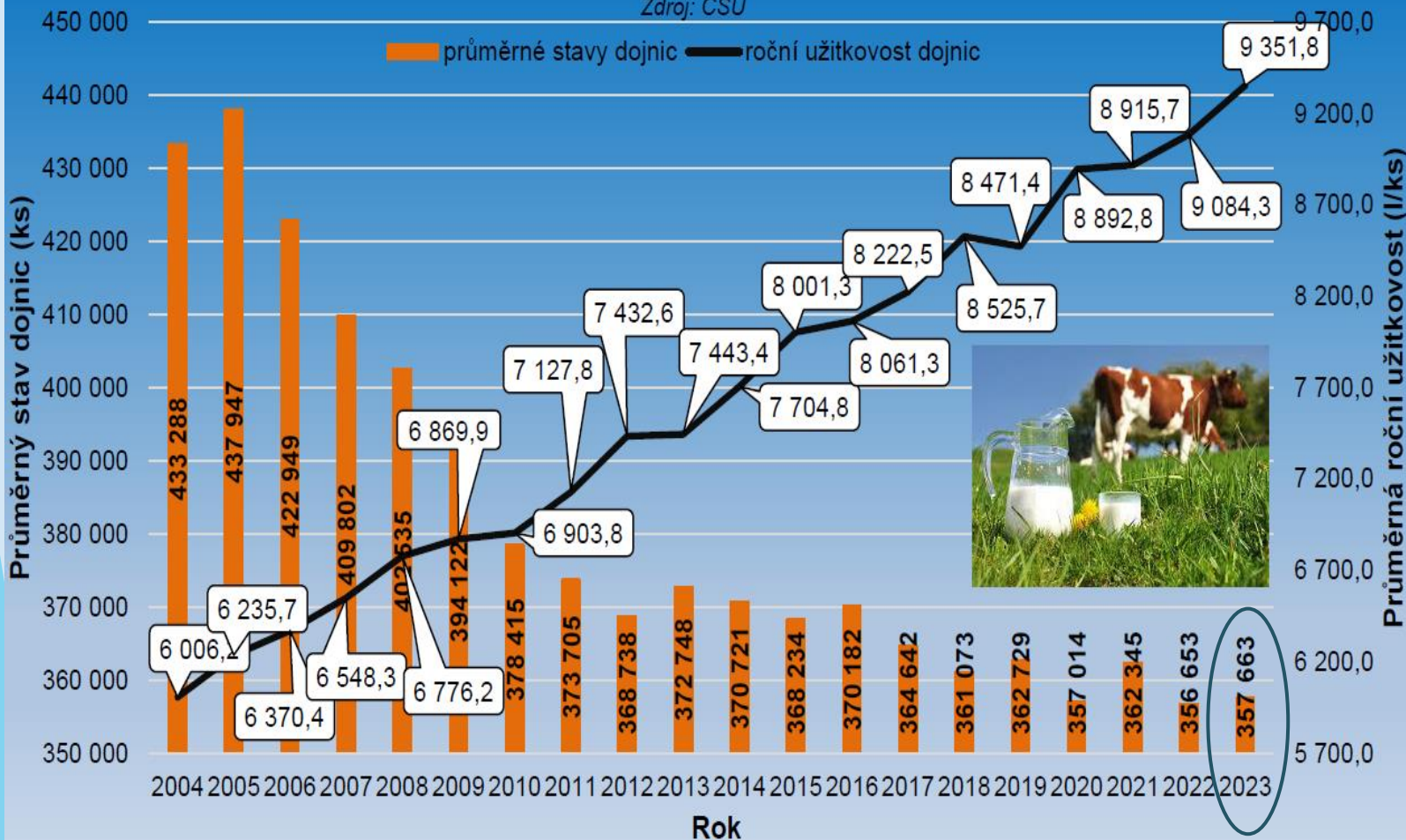
Ing. Jiří Kopáček, CSc.
Českomoravský svaz mlékárenský z.s.

Vývoj stáda a mléčné užitkovosti 2004-2023

Vývoj výroby a dodávek mléka 2020-

Vývoj počtu dojnic (ks) a průměrné roční užitkovosti (l/ks) v ČR v období 2004-2023

Zdroj: ČSÚ

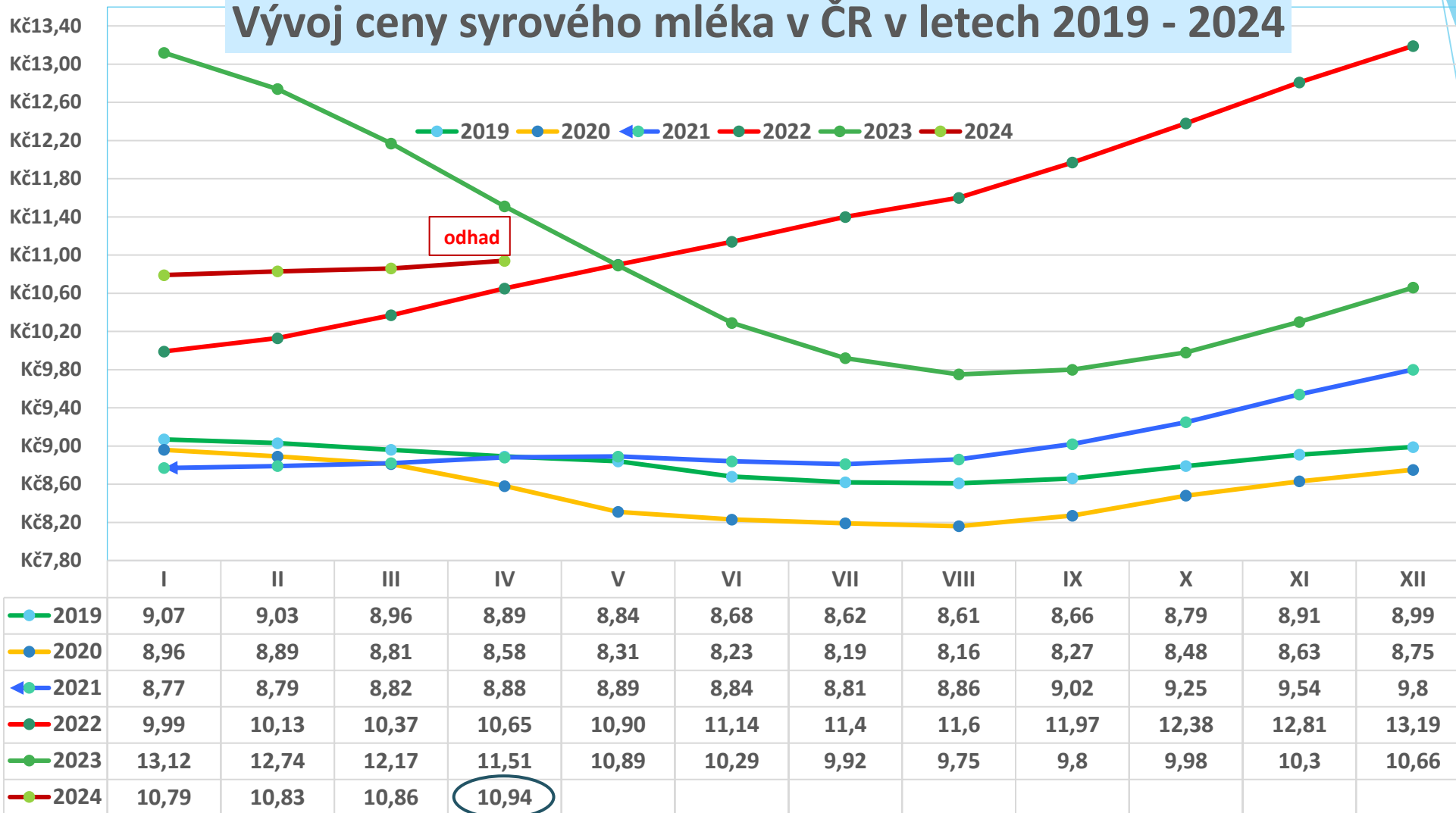

Užitkovost 2023

9.351,8 lt
= 9.632,4 kg
Nárůst + 267,5 lt

	jednotka	2020	2021	2022	2023	Trend
Výroba mléka	mil. l	3.182	3.223	3.251	3.384	↑
Tržnost	%	96,9	96,9	97,2	97,2	↔
Celkový prodej mléka	mil. l	3.084	3.126	3.161	3.288	↑
Dodávky mléka v ČR	mil. l	2.614	2.645	2.666	2.695	↑
Tučnost mléka	%	3,89	3,88	3,89	3,84	↓
Obsah bílkovin	%	3,45	3,44	3,44	3,46	↑
Cena mléka	Kč	8,54	9,04	11,40	10,97	↓
CPM	tis./ml	23,6	23,8	30,9	32,7	↓
PSB	tis./ml	230	227	235	235	↔

Vývoj ceny syrového mléka v ČR v letech 2019 - 2024

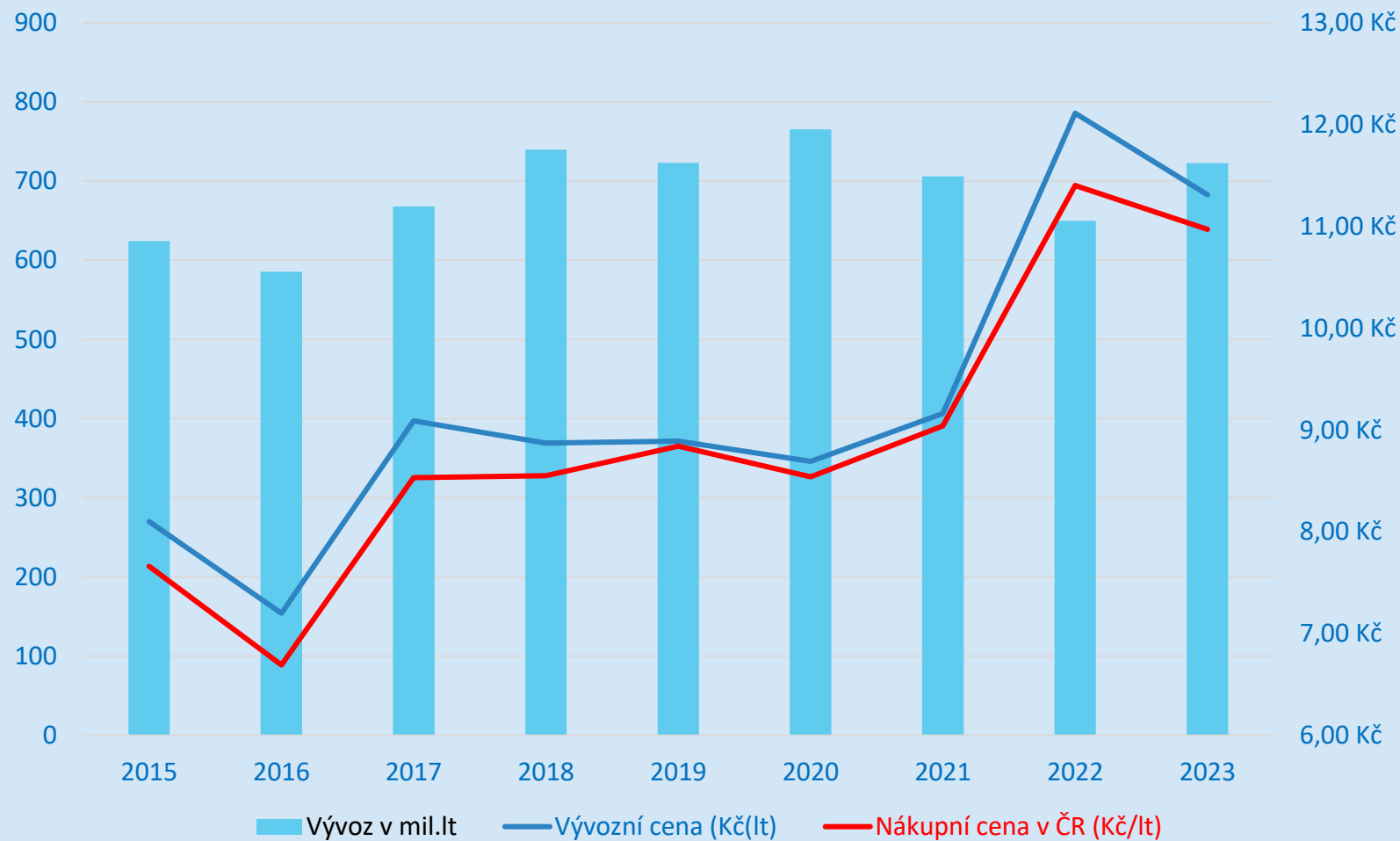

Cena mléka poklesla, a nyní se vyvíjí v návaznosti na současnou tržní poptávku, sezónnost a je velmi **ovlivňována nízkou tučností mléčné suroviny**.
Cenový vývoj v ČR nevybočuje z celoevropského vývoje.

Vývoz
(v mil. lt)

Vývoz mléčné suroviny z ČR ke zpracování do zahraničí

Cena
(Kč/lt)

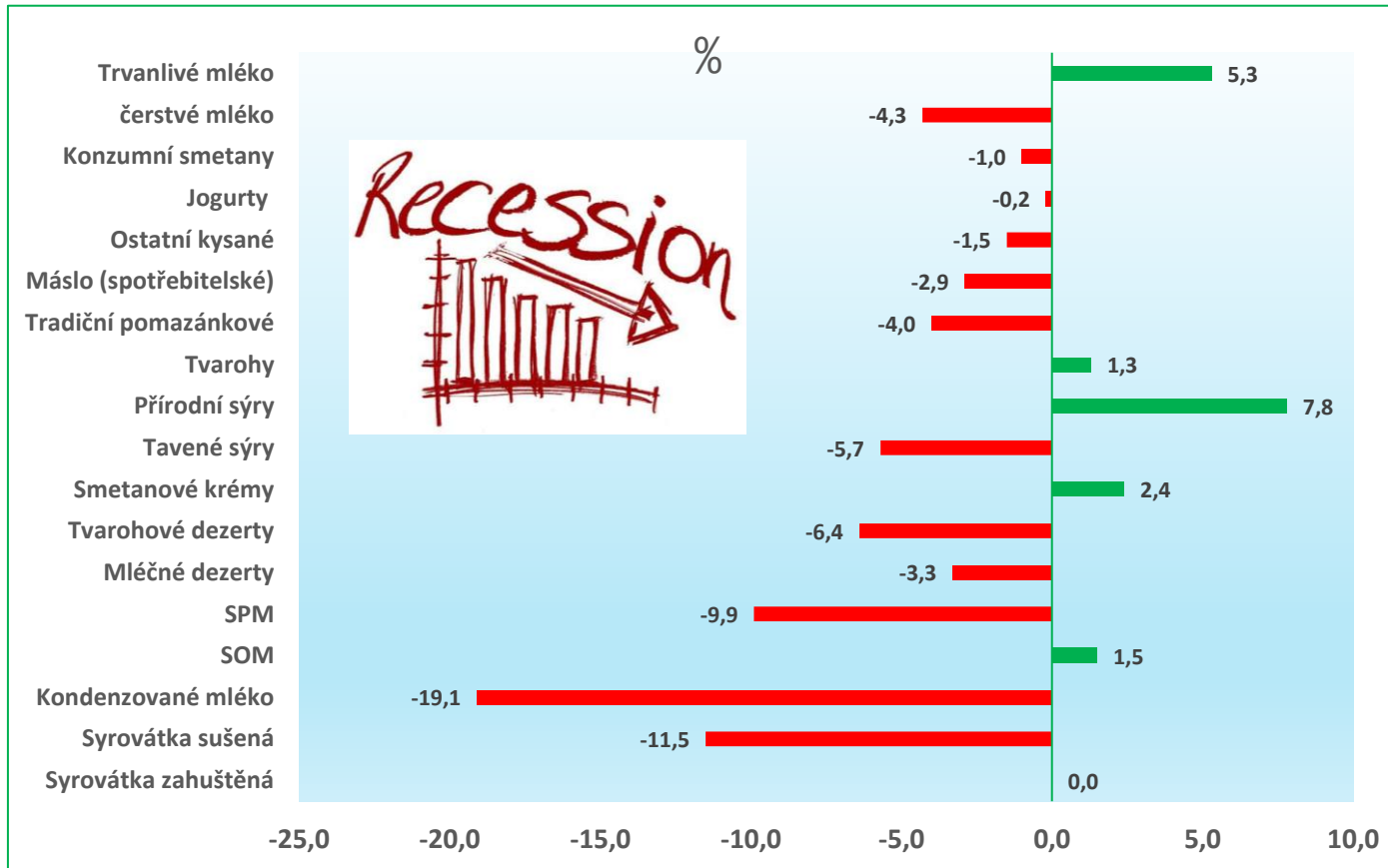

V roce 2023 bylo do zahraničí **vyvezeno 722,5 mil. litrů** mléčné suroviny, což představuje **21,4 % české výroby**. Je to **o + 11,2 %**, resp. **o + 72,6 mil. litrů více** než v předchozím roce. **Průměrná roční vývozní cena** ale podstatně klesla na **11,31 Kč/litr**, což bylo **o -0,80 Kč/litr méně** než v roce předchozím. Byla ale i tak **o + 0,34 Kč/l** vyšší než **Ø cena placená českými mlékárnami**.

Situace ve zpracovatelském průmyslu ČR v roce 2023

Vysoká míra inflace a tím nižší koupěschopnost obyvatel ovlivnila negativním způsobem odbyt, a tím také objem výroby jednotlivých mléčných komodit, které v lepším případě stagnovaly, nebo se spíše propadly. Jedinou výjimkou byl opětovný růst výroby sýrů a vyšší výroba UHT mléka (ale v podstatě do skladových zásob).

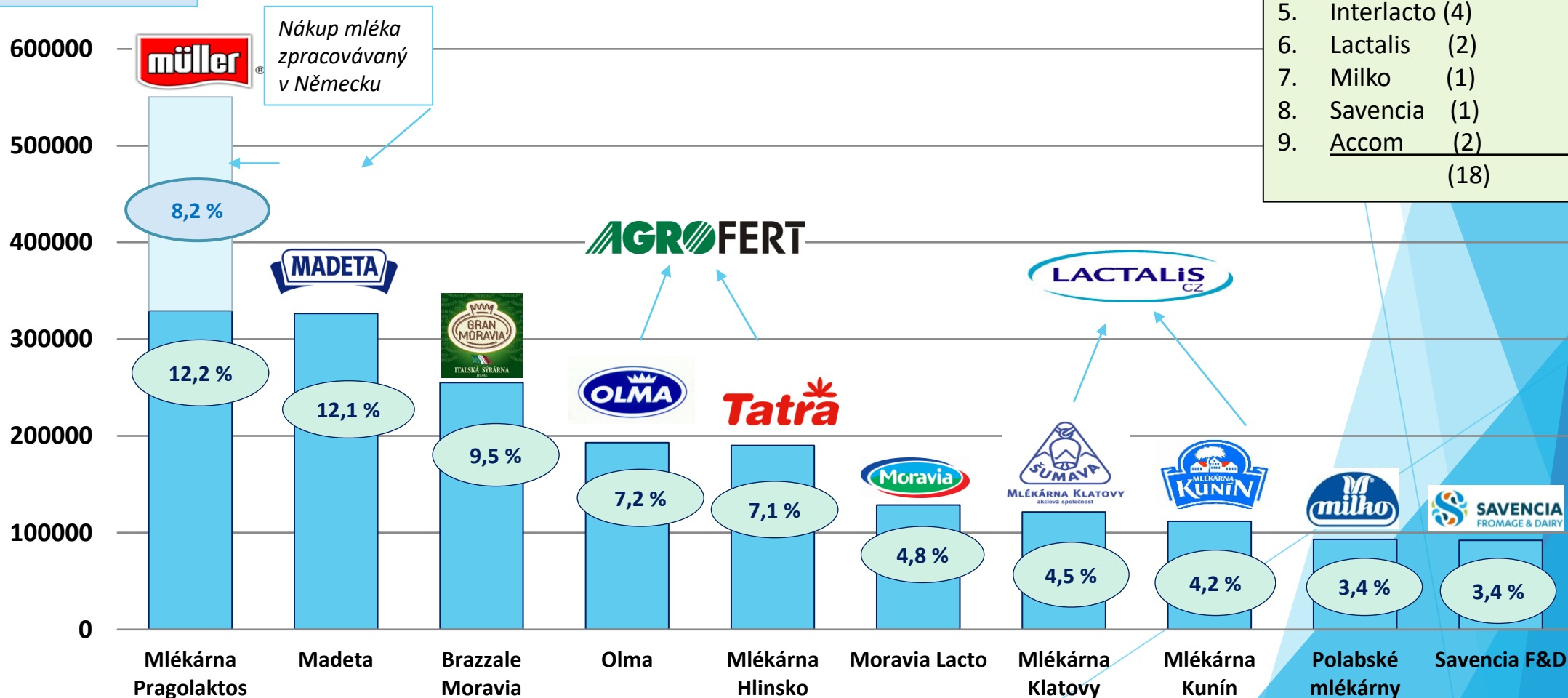

Největší zpracovatelé mléka v ČR v roce 2023

Podle objemu zpracovaného mléka
(v mil. lt)

TOP 10 největších zpracovatelů mléka v ČR zpracovalo v roce 2023
objem **68,4 % mléčných dodávek** (v roce 2022 to bylo 69,5 %).

Pořadí **nákupu** mléka podle skupin:
(v závorce počet mlékáren)

1.	Müller	(1)	20,4 %
2.	Agrofert	(2)	14,3 %
3.	Madeta	(4)	12,1 %
4.	Brazzale	(1)	9,5 %
5.	Interlacto	(4)	8,7 %
6.	Lactalis	(2)	8,6 %
7.	Milko	(1)	3,4 %
8.	Savencia	(1)	3,4 %
9.	Accom	(2)	1,6 %
		(18)	82,0 %

Konzumní mléko 2023

2023	mil. litrů	Rozdíl
Výroba celkem	679,4	+ 3,4 %
<i>z toho:</i>		
- pasterované	119,4	- 4,3 %
- trvanlivé	559,3	+ 5,3 %
Vývoz	228,1	+ 12,7 %
Dovoz	44,0	+ 9,4 %
Spotřeba	56,2 litrů/os.	- 2,7 %

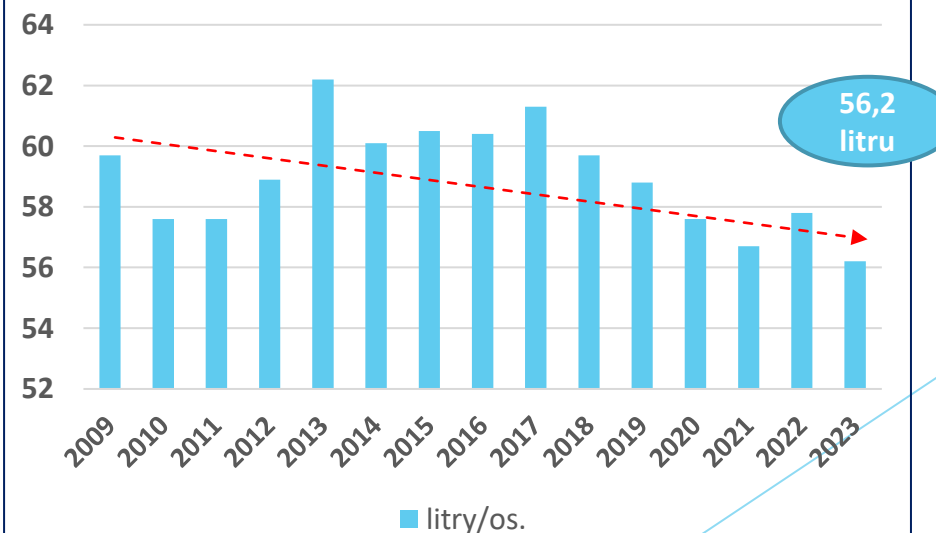
- Pokles výroby (a tedy i spotřeby) pasterovaného mléka
- Pokles spotřeby daný nižšími výdaji obyvatel v době vysoké inflace

Porovnání spotřeb:

2022	litrů/os.
EU-27	48,3
Česko	57,0
Německo	46,1
Dánsko	68,2
Francie	41,8
Itálie	46,4
Nizozemí	42,0
Irsko	103,2
Rakousko	70,4
Švédsko	62,8
Maďarsko	51,8
Polsko	49,4
Slovensko	42,9
Finsko	92,7
V. Británie	94,0
Nizozemí	91,8

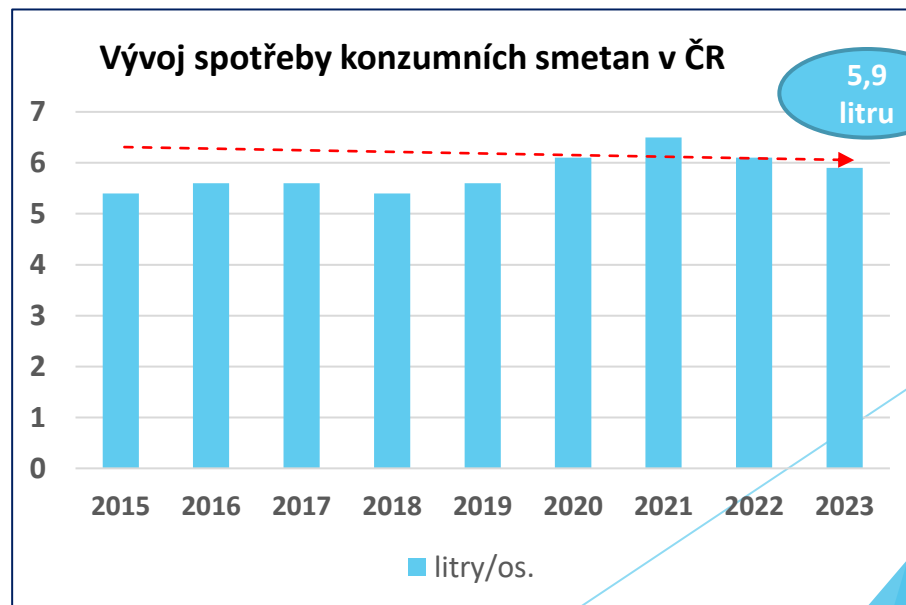
Vývoj spotřeby konzumního mléka v ČR

Konzumní smetany 2023

2023	mil. litrů	Rozdíl
<u>Výroba celkem</u>	62,7	- 1,0 %
<u>Vývoz konzumních smetan</u>	7,9	+ 16,1 %
<u>Dovoz konzumních smetan</u>	8,5	+ 8,9 %
<u>Spotřeba</u>	5,8 litry/os	- 4,5 %

(Pokračující) mírný pokles spotřeby daný nižšími výdaji obyvatel v době vysoké inflace

Porovnání spotřeb:

2022	kg/os.
EU-27	5,0
Česko	6,1
Německo	5,2
Dánsko	8,6
Rakousko	7,7
Finsko	9,6
Švédsko	6,1
Portugalsko	2,5

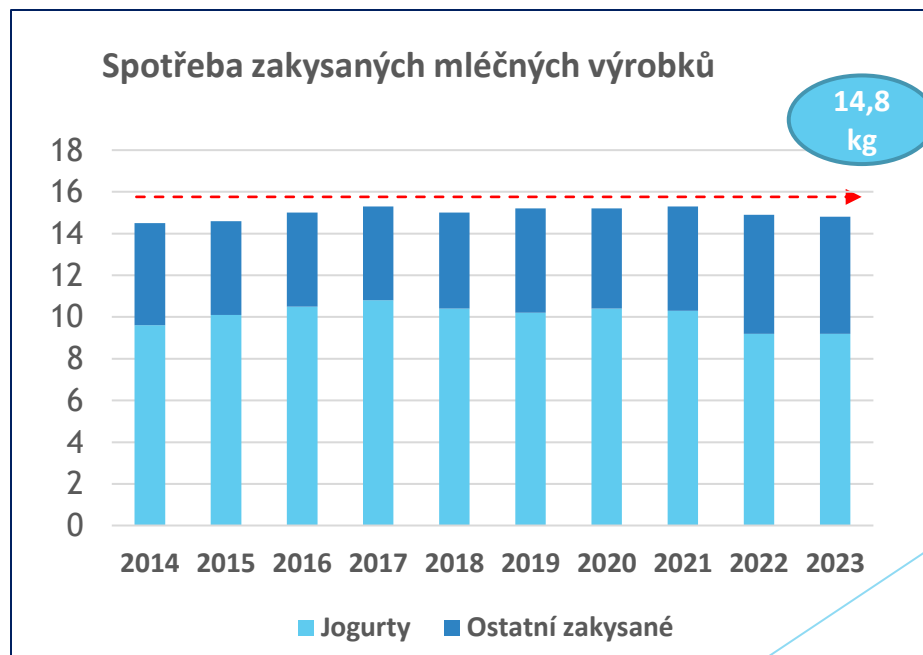
Jiné státy nejsou k dispozici

Fermentované mléčné výrobky 2023

2023	mil. kg	Rozdíl
Výroba celkem	181,9	- 0,6 %
<i>z toho:</i>		
- jogurty	121,5	- 0,2 %
- ostatní zakysané	60,4	- 1,5 %
Vývoz zakysané celkem	59,5	- 2,4 %
Dovoz zakysané celkem	38,4	+ 6,3 %
Spotřeba	14,8	- 0,7 %
<i>z toho:</i>		
- Jogurty	9,2	- 0,3 %
- Ostatní zakysané	5,6	- 2,8 %

- Poměrně stabilní trh
- (Pokračující) mírný pokles spotřeby daný nižšími výdaji obyvatel v době vysoké inflace

Dlouhodobě více méně stabilní spotřeba

Porovnání spotřeb:

2022	kg/os.
EU-27	15,5
Česko	14,9
Dánsko	18,6
Německo	13,7
Finsko	28,0
Švédsko	26,9
Portugalsko	27,0

Jiné státy nejsou k dispozici

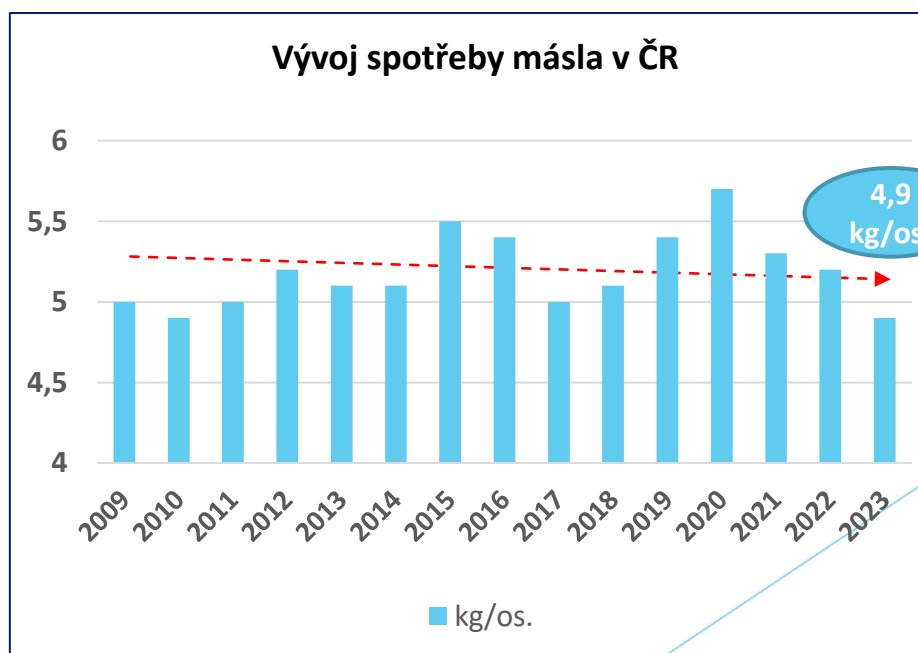
Máslo 2023

2023	mil. kg	Rozdíl
Výroba		
Máslo (a ostatní mléčné tuky)	32,2	- 6,2 %
z toho:		
- Máslo ve spotřebitelském balení	20,8	- 2,9 %
- Tradiční pomazánkové	7,1	- 4,0 %
Vývoz (CN 0405 KN)	4,1	+ 19,2 %
Dovoz (CN 0405 KN)	25,5	+ 6,0 %
Spotřeba	4,9	- 5,4 %

Porovnání spotřeb:

2022	kg/os.
EU-27	4,3
Česko	5,2
Německo	5,3
Francie	8,2
Nizozemsko	n.a
Maďarsko	2,7
Rakousko	5,4
Polsko	5,0
Slovensko	4,1
Spojené království	3,2
Itálie	n.a.
Španělsko	0,4
Portugalsko	2,2

Sýry 2023

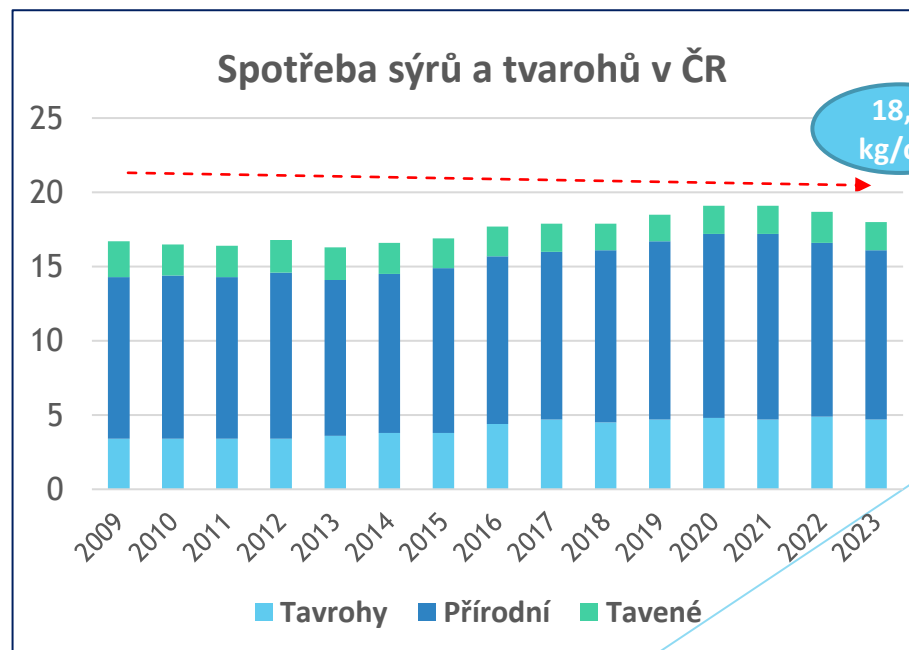
2023	mil. kg	Rozdíl
Výroba sýrů a tvarohů	177,9	+ 5,0 %
<i>z toho:</i>		
- Přírodní sýry	121,1	+ 7,8 %
- Tavené sýry	14,7	- 5,7 %
- Tvarohy	42,1	+ 1,3 %
Vývoz	93,2	+ 15,3 %
Dovoz	117,1	+ 7,2 %
Spotřeba – celkem	18,0	- 3,7 %
<i>z toho:</i>		
- Přírodní sýry	11,4	- 2,6 %
- Tavené sýry	1,9	- 10,6 %
- Tvarohy	4,7	- 5,0 %

- Pokles spotřeby sýrů a tvarohů byl způsoben oslabením koupěschopné poptávky v období inflační krize.
- Výroba je přesto dlouhodobě rostoucí a pozitivní je i nárůst exportu.

Porovnání spotřeb:

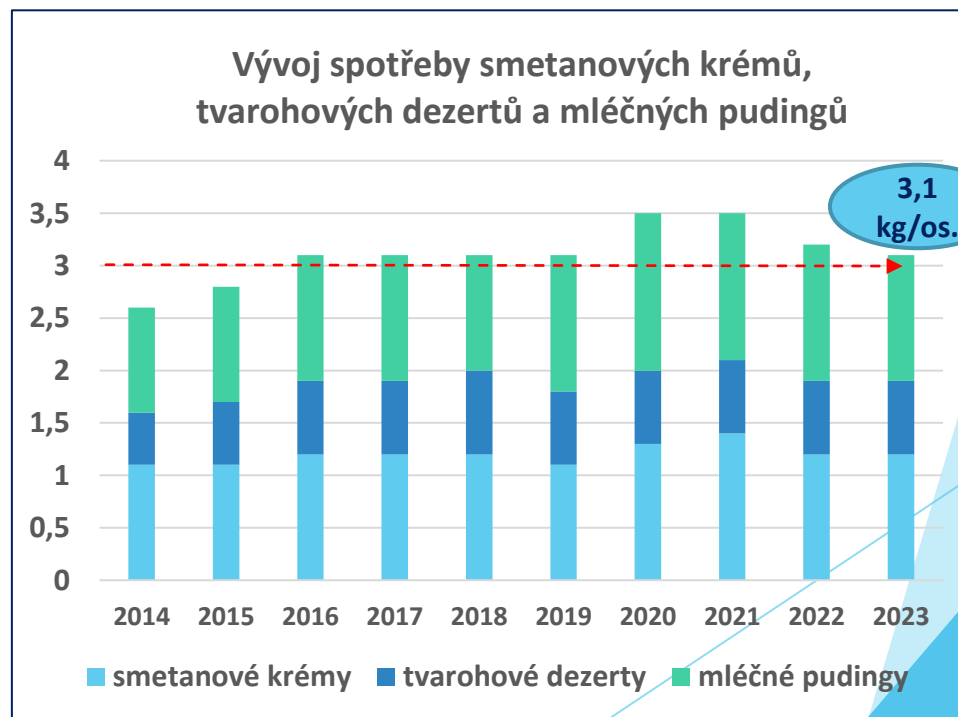
2022	kg/os.
EU-27	21,0
Česko	18,8
Německo	24,6
Francie	27,4
Itálie	21,7
Maďarsko	11,1
Nizozemí	24,0
Rakousko	23,1
Polsko	18,2
Slovensko	15,1
Finsko	25,5
V. Británie	11,3
Španělsko	7,6
Švédsko	19,0

Smetanové a tvarohové krémy, dezerty 2023

2023	mil. kg	Rozdíl
Výroba		
- Smetanové krémy	12,8	+ 2,4 %
- Tvarohové dezerty	7,4	- 6,4 %
- Mléčné dezerty	13,1	- 3,3 %
Spotřeba		
<i>z toho:</i>		
- Smetanové krémy	1,2	- 0,8 %
- Tvarohové dezerty	0,7	- 9,4 %
- Mléčné pudinky	1,2	- 6,4 %

Spotřebitelsky oblíbený a mírně rostoucí segment, v roce 2023 stagnace kvůli snížené koupěschopnosti.

Mléčné konzervy 2023

2023	mil. kg	Rozdíl
<u>Výroba</u>		
<u>Sušená mléka celkem</u>	27,4	- 3,1 %
<i>z toho:</i>		
- SOM	17,2	+ 1,5 %
- SPM	10,1	- 9,9 %
Sušená syrovátka	30,9	- 11,5 %
Zahuštěná syrovátka	58,6	+ 0,0 %
Kondenzovaná mléka	8,2	- 19,1 %
<u>Vývoz</u>		
- SOM	14,4	- 2,2 %
- SPM	5,9	- 21,0 %
- Kondenzovaná mléka	3,0	%
		- 12,5 %
<u>Dovoz</u>		
- SOM	6,9	+ 41,7 %
- SPM	3,0	+ 34,9 %
- Kondenzovaná mléka	2,4	+ 24,0 %

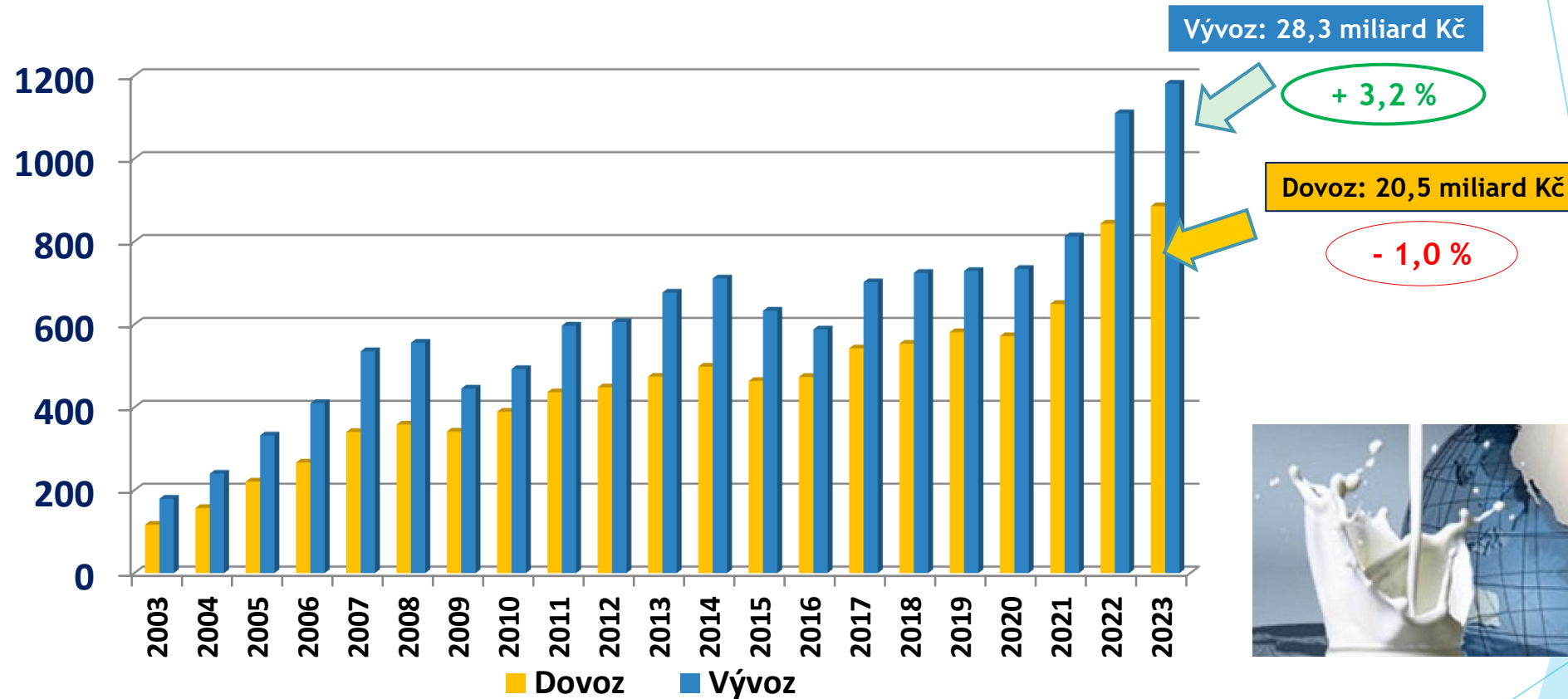
Spotřeba „mléčných konzerv“ celkem:
2,4 kg v r.2022 (+ 19,7 %)

❖ Mléčné konzervy
 = zahuštěná +
 sušená mléka

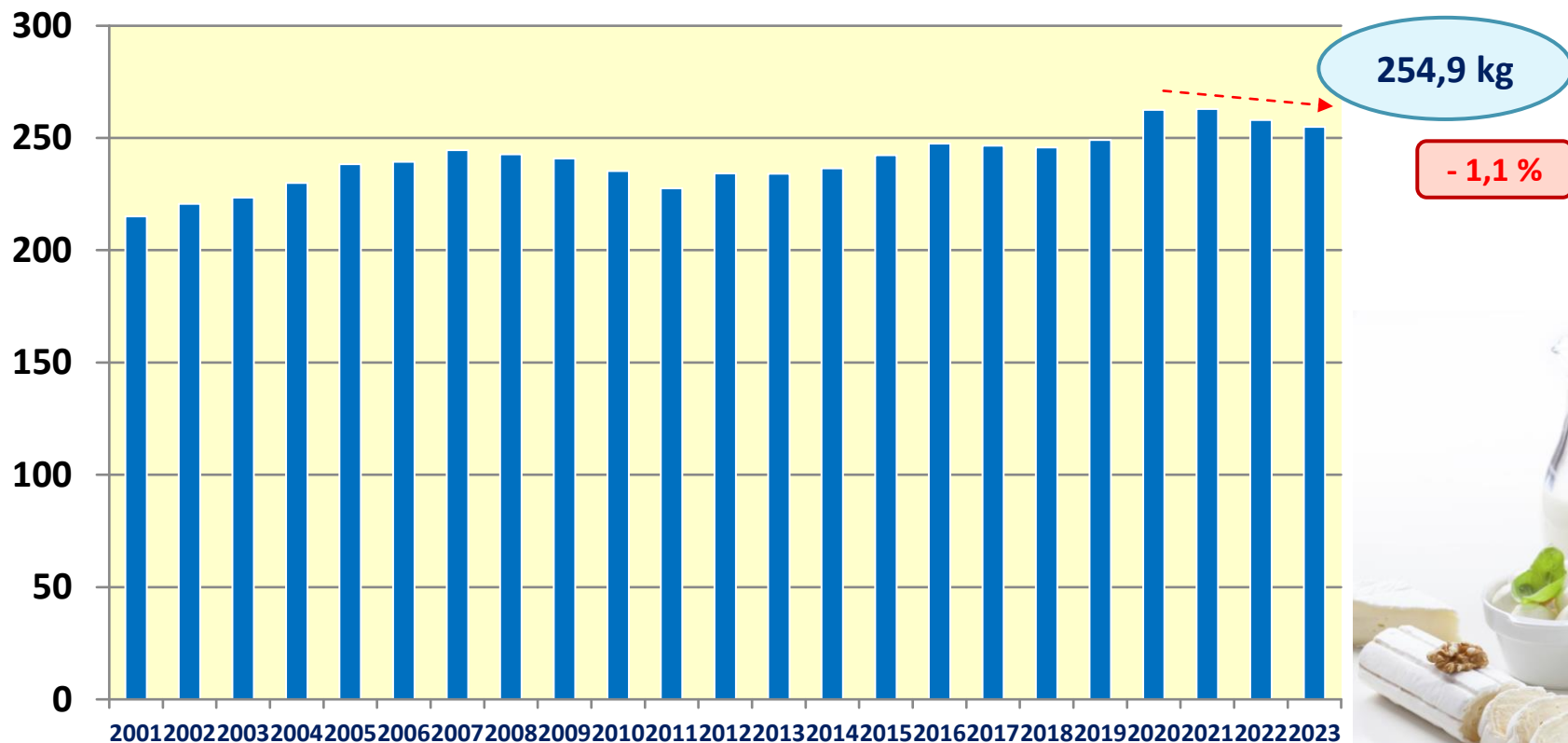
Zahraníční obchod s mlékem - vývoj českého exportu a dovozu

(v letech 2003 - 2023 v mil. €)

Zahraníční obchod v tržbách se opět zvýšil; saldo ZO je i nadále aktivní. Ve vývozu ale stále převažuje vývoz syrového mléka, který opět narostl.

Vývoj spotřeby mléka a mléčných výrobků v ČR v hodnotě mléčného ekvivalentu (bez másla)

Zdroj: MZe

2023: Průměrná spotřeba mléka a mléčných výrobků poklesla o 3 kg v hodnotě ME (-1,1 %), a to zejména z důvodů oslabené koupěschopné poptávky. Ta byla způsobena přetrvávající vysokou inflací, ale od 4.čtvrtletí 2023 poptávka opět ožívuje. Průměrná spotřeba mléka a mléčných výrobků v zemích EU je okolo 270 kg/osoba. Naše spotřeba je tudíž stále velmi vysoká, a nižší hodnota než průměr EU je dána nižší spotřebou sýrů oproti zejména západní Evropě.

Jaký může být další vývoj? Tržní síly fungují !!!

- ▶ Vysoké ceny syrového mléka přetrvávající až do poloviny loňského roce stimulovaly prvovýrobu, ale tlumily spotřebitelskou poptávku, která byla navíc bržděna stále ještě vysokou mírou inflace.
- ▶ Ceny surovin a energií a s nimi související dalších nákladových vstupů sice již klesly, zůstaly ale i tak na vyšší hladině než před propuknutím ruské agrese.
- ▶ Stále panuje **vysoká nejistota ohledně vývoje války na Ukrajině, konfliktu v pásnu Gazy, ale také snížené poptávky z Číny**, které ovlivňují vývoj globální ekonomiky.
- ▶ Předpokládá se stabilizace nákupní ceny mléka v rozmezí 10,70 – 11,00 Kč/litr. Pokud by došlo k výraznějšímu snížení ceny mléka, mohlo by to způsobit vážnou redukci chovatelů dojnic a zapříčinit nedostatek mléka v budoucnu.
- ▶ Stabilizace nákupní ceny mléka a stabilizace míry inflace na hladině kolem 2,5 % by mělo přispět k oživení spotřebitelské poptávky a tudíž i k návratu růstu spotřeby.
- ▶ Do vývoje může zasáhnout i výsledek nadcházejících evropských voleb a očekávaná změna politického kurzu – zejména s ohledem na **dosavadní prosazování „zelené politiky“ Green Dealu**.
- ▶ Je ale také třeba počítat s **vyšší konkurencí alternativních a nových potravin na rostlinné bázi a vyšší konkurencí přicházející ze sousedních zemí**, které se budou chtít prosadit po oslabení exportních příležitostí zejména v asijských zemích (Čína).
- ▶ Velmi důležité musí proto být **INOVACE, EFEKTIVITA, PRODUKTIVITA, MARKETING podporující dobré IMAGE MLÉKA**.

Děkuji Vám za pozornost

Ing. Jiří Kopáček, CSc

jkopacek@cheesespectrum.cz

GSM: +420 602 271 315

